

VIJEĆE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE

1957

Na temelju članka 26. stavka 4. Zakona o elektroničkim medijima («Narodne novine», broj 153/09), Vijeće za elektroničke medije donosi

PRAVILNIK

O ZAŠTITI MALOLJETNIKA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se obveza postupanja nakladnika televizije, nakladnika radija, pružatelja medijskih usluga na zahtjev i pružatelja elektroničkih publikacija u slučaju objavljivanja programa za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, te identitet maloljetnika,; također se utvrđuju uvjeti za pružanje audio i audiovizualnih medijskih usluga koje uključuju nagradna natjecanja ili različite oblike nagradnog sudjelovanja gledatelja ili slušatelja u audiovizualnom ili radijskom programu, kao i način označavanja repriza emisija.

I. ZAŠTITA MALOLJETNIKA

Članak 2.

(1) Pod programima za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, podrazumijevaju se sve vrste programa s prizorima grubog nasilja, seksa, vulgarnih izraza i prizora, prizora zlorabe opijata, duhana i drugih prizora za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika.

(2) Programi iz stavka 1. neće se smatrati štetnima ako na primjeren način služe obradi teme u obrazovnim, odgojnim, dokumentarnim, znanstvenim i informativnim emisijama.

Članak 3.

(1) U informaciji o bilo kojem obliku nasilja i ulozi maloljetnika identitet maloljetnika se uvijek štiti zamagljenom, kvantiziranom ili maskiranom slikom i moduliranim tonom tako da se maloljetnik ne može prepoznati. U takvim se informacijama ne smiju iznositi ni pojedinosti iz djetetovih obiteljskih odnosa i privatnog života.

(2) Osobni podaci maloljetnika te pojedinosti iz njihovih obiteljskih odnosa i privatnog života ne smiju se objavljivati u slučajevima u kojima bi objavljivanje ovih informacija dovelo do ugrožavanja dobrobiti maloljetnika.

(3) U objavljivanju emisija iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se zaštita identiteta propisana stavkom 1.

Članak 4.

Prilozi u informativnom programu koji bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika moraju se najaviti upozorenjem o uznemirujućim ili nasilnim scenama.

Članak 5.

(1) Audiovizualnim komercijalnim komunikacijama ne smije se fizički, mentalno ili moralno štetiti maloljetnicima, izravno ih poticati na kupnju ili najam proizvoda i usluga, i to maloljetnike osobno ili preko roditelja ili drugih osoba od njihova povjerenja.

(2) U programima namijenjenima maloljetnicima audiovizualnim komercijalnim komunikacijama u vezi s hranom i pićima čija se pretjerana uporaba u općoj prehrani ne preporučuje, ne smiju se koristiti poznate javne osobe kao ni popularni likovi iz crtanih i igranih filmova.

(3) U programima namijenjenima maloljetnicima pružatelji medijskih usluga ne smiju emitirati audiovizualne komercijalne poruke koje promiču kult tijela. Također se ne smiju emitirati ni audiovizualne komercijalne poruke koje promiču društvenu diskriminaciju zbog fizičkog izgleda ili zbog uspjeha temeljenog na gubitku težine ili drugih estetskih kategorija.

(4) Reklamiranje alkoholnih pića ne smije biti usmjereno na maloljetnike, a osobito ih se ne smije prikazivati kako konzumiraju alkohol.

(5) Maloljetnike se ne smije nerazborito prikazivati u opasnim situacijama.

Članak 6.

U nekodiranim programima zabranjeno je objavljivati pornografske sadržaje.

Članak 7.

Neovisno o pristanku roditelja, staratelja ili skrbnika za sudjelovanje u emisijama, maloljetnike se ne smije po bilo kojoj osnovi vrijeđati ili omalovažavati.

a) Postupanje pružatelja medijske usluge televizije

Članak 8.

(1) Ako se programi za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika emitiraju u nekodiranom obliku, nakladnik je obavezan osigurati da ih je moguće prepoznati pomoću vizualnih simbola za cijelo vrijeme njihova trajanja.

(2) Pod vizualnim simbolima pomoću kojih je moguće prepoznati takve programe podrazumijeva se grafička oznaka u gornjem kutu ekrana (nasuprot uobičajenom mjestu identifikacijskog simbola nakladnika).

(3) Ako se programi za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika emitiraju u kodiranom obliku, nakladnik je obavezan osigurati da ih je moguće prepoznati pomoću vizualnog simbola koje se emitira neposredno prije početka programa.

(4) Pod vizualnim simbolima pomoću kojih je moguće prepoznati programe iz stavka 3. podrazumijeva se pisano upozorenje neposredno prije njihova emitiranja. Sadržaj pisanog upozorenja je: »Program koji slijedi nije primjeren za djecu i maloljetnike«.

Članak 9.

(1) Grafičke oznake (krugovi) odnose se na sljedeće kategorije programa i primjenjuju se na navedeni način:

1. Kategorija 18

Ovakvi programi ne smiju se prikazivati u vremenu od 7,00 do 23,00 sata.

Nakladnik je dužan osigurati da je ovakve programe za cijelo vrijeme njihova trajanja moguće prepoznati pomoću oznake:

Proziran krug s crvenom brojkom 18

2. Kategorija 15

Ovakvi programi ne smiju se prikazivati u vremenu od 7,00 do 22,00 sata.

Nakladnik je dužan osigurati da je ovakve programe za cijelo vrijeme njihova trajanja moguće prepoznati pomoću oznake:

Proziran krug s upisanom narandžastom brojkom 15

3. Kategorija 12

Ovakvi programi ne smiju se prikazivati u vremenu od 7,00 do 21,00 sat.

Nakladnik je dužan osigurati da je ovakve programe za cijelo vrijeme njihova trajanja moguće prepoznati pomoću oznake:

Proziran krug s upisanom zelenom brojkom 12.

Članak 10.

(1) Kod označavanja preuzetih programa pružatelji medijskih usluga mogu uzeti u obzir već postojeće oznake ali one ne smiju biti ispod standarda propisanih ovim Pravilnikom.

(2) Pružatelji medijskih usluga imaju posebnu odgovornost za označavanje programa vlastite proizvodnje.

Članak 11.

(1) Grafičke oznake (krugovi) moraju se nalaziti u gornjem dijelu ekrana.

(2) Grafičke oznake (krugovi) iz članka 10. ovoga Pravilnika nakladnici su dužni oblikovati sukladno svojem uobičajenom dizajnu.

(3) Grafičke oznake (krugovi) ne mogu biti manje od uobičajenog znaka (loga) nakladnika.

(4) Nijanse određenih boja grafičkih oznaka (krugova) nakladnici određuju sami no one moraju biti stalno vidljive na ekranu.

Članak 12.

(1) Programi koji se bave klađenjem, proricanjem budućnosti, davanjem savjeta gledanjem u karte, gatanjima i drugim sličnim uslugama koje nisu znanstveno utemeljene ne mogu se emitirati prije 23,00 sata te se moraju označiti odgovarajućom grafičkom oznakom.

Članak 13.

(1) Ranija televizijska najava programa s oznakama ne smije sadržavati neprimjerene dijelove programa.

(2) Pružatelj medijske usluge dužan je informaciju o kategoriji iz članka 10. objaviti prilikom svake najave i u rasporedu programa na teletekstu, EPG-u, na webu i u drugim oblicima komuniciranja.

(3) Svaka repriza programa pružatelja medijske usluge televizije podliježe odredbama ovoga Pravilnika.

b) Postupanje pružatelja medijskih usluga na zahtjev

Članak 14.

(1) Ako pružatelj medijske usluge na zahtjev objavljuje programe za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika, obvezan je osigurati da ih je moguće prepoznati pomoću vizualnih simbola.

(2) Pod vizualnim simbolima pomoću kojih je moguće prepoznati takve programe podrazumijeva se pisana oznaka i ponuda u posebnom katalogu usluga.

(3) Kategorije iz članka 10. ovoga Pravilnika na odgovarajući način primjenjuju i pružatelji medijskih usluga na zahtjev.

c) Postupanje pružatelja elektroničkih publikacija

Članak 15.

(1) Ako se programi za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika objavljuju u elektroničkoj publikaciji, pružatelj medijske usluge je obvezan osigurati da se na naslovnoj stranici ne objavljuju neprimjerene slike ili sadržaji.

(2) Pod vizualnim simbolom pomoću kojih je moguće prepoznati takve programe podrazumijeva se pisano upozorenje da sadržaj nije primjeren osobama mlađima od 18 godina.

d) Postupanje pružatelja medijske usluge radija

Članak 16.

(1) Ako se programi za koje je vjerojatno da bi mogli ugroziti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika emitiraju u nekodiranom obliku, nakladnik je obavezan osigurati da ih je moguće prepoznati pomoću audiosimbola.

(2) Pod audiosimbolima pomoću kojih je moguće prepoznati takve programe podrazumijeva se zvučno upozorenje koje se emitira neposredno prije početka programa te čitanje pisanog upozorenja: »Program koji slijedi nije primjeren za djecu i maloljetnike«.

(3) Kategorije iz članka 10. ovoga Pravilnika primjenjuju i pružatelji medijske usluge radija.

Članak 17.

Odredbe članka 12. i 13. ovoga Pravilnika na odgovarajući način primjenjuju i pružatelji medijske usluge radija.

Članak 18.

Krajnja odgovornost za ono što maloljetnici gledaju i slušaju počiva na roditeljima.

II. NAGRADNA NATJECANJA I SUDJELOVANJA GLEDATELJA I SLUŠATELJA U PROGRAMU

Članak 19.

(1) Pod nagradnim natjecanjem gledatelja i/ili slušatelja u programu podrazumijevaju se svi oblici interakcije gledatelja i/ili slušatelja s pružateljem medijske usluge televizije i/ili radija u kojima se kroz kvizove, pitalice i slične oblike natjecanja ostvaruju novčani dobici, roba, prava ili usluge.

(2) Nagradno sudjelovanje predstavlja sve ostale oblike sudjelovanja gledatelja i/ili slušatelja u programu u kojima se kroz pozivanje, slanje poruka ili korištenjem drugih usluga elektroničkih komunikacijskih mreža ostvaruje pravo na robu ili usluge.

Članak 20.

(1) Ako se natjecanja i sudjelovanja provode putem elektroničkih komunikacijskih usluga s posebnim tarifama potrebno je onemogućiti naplatu onih poziva i ostalih usluga za koje postoji opravdana vjerojatnost da neće sudjelovati u natjecanju odnosno da glasovi ili komentari pozivatelja neće sudjelovati u oblikovanju programa.

(2) Pružatelj medijske usluge je kod provedbe glasovanja, bez obzira kako se ono provodi (pozivanjem, slanjem poruka ili korištenjem drugih usluga elektroničkih komunikacijskih mreža), dužan objaviti broj glasova koji je prikupio pojedini prijedlog ili iskazati ukupan broj pristiglih glasova svaki puta kod objave rezultata.

Članak 21.

(1) Pružatelji medijskih usluga dužni su prije početka nagradnih natjecanja i sudjelovanja objaviti nedvosmislena pravila o sadržaju, te novčanim dobitcima, robama, pravima ili uslugama koje se mogu ostvariti, te ih provoditi pravično.

(2) Pružatelji medijskih usluga dužni su objaviti pravila iz stavka 1. ovoga članka na svojim web-stranicama, teletekstu ili na drugi odgovarajući način koji je dostupan širokoj javnosti.

Članak 22.

(1) Pružatelji medijskih usluga koji natjecanja i sudjelovanja provode putem elektroničkih komunikacijskih usluga s posebnim tarifama dužni su prije početka nagradnih natjecanja i sudjelovanja dostaviti Vijeću za elektroničke medije zahtjev za suglasnost i pravila iz članka 18. stavka 1. ovoga Pravilnika. Pružatelji medijskih usluga koji su ishodili odobrenje za provedbu nagradne igre od Ministarstva financija dužni su isto odmah dostaviti Vijeću.

(2) Vijeće za elektroničke medije će u roku od 15 dana od prijema zahtjeva izdati svoju suglasnost.

(3) Ako Vijeće utvrdi da su pravila suprotna zakonskim propisima kao i odredbama ovoga Pravilnika, izvijestit će o tome pružatelja medijskih usluga te mu dati primjereni rok za ispravak uočenih nepravilnosti.

III. OZNAČAVANJE REPRIZA I OSTALIH PROGRAMA

Članak 23.

(1) Pod reprizom se smatra ponovno objavljivanje programa. Ponovno objavljivanje individualnih glazbenih spotova odnosno pjesama ne smatra se reprizom.

(2) Reprize audiovizualnog programa koji u sebi sadrže elemente interakcije s gledateljima i/ili poziv gledateljima na akciju ili ih mogu dovesti u zabunu (reality show i druga natjecanja s pozivom na glasovanje, interaktivni kvizovi, rasprava o političkim i/ili društvenim temama i sl.) označeni su slovom R u gornjem kutu ekrana, veličine ne manje od logotipa nakladnika, i to cijelo vrijeme objavljivanja bez obzira na vrijeme koje je proteklo od premijernog objavljivanja.

(3) Reprize i snimke sportskih prijenosa obavezno se označavaju riječju SNIMKA tijekom cijelog trajanja.

(4) Audiovizualni sadržaji čiji se dijelovi ponovno objavljuju u sklopu novoprodučenih emisija, a mogu se povezati s aktualnim događanjima ili ilustriraju aktualni događaj, obavezno se moraju označiti riječima ARHIVA ili ARHIVSKI MATERIJAL, tijekom cjelokupnog trajanja tog dijela emisije.

(5) Svaku reprizu kod koje je od premijernog objavljivanja proteklo manje od 12 mjeseci, osim u slučajevima iz stavaka 3. i 4. označava se slovom R prilikom svake najave i u rasporedu programa na teletekstu, EPG-u, webu i u drugim oblicima komuniciranja.

(6) Najave i raspored programa na teletekstu, EPG-u, webu i u drugim oblicima komuniciranja za serijski program obavezno mora sadržavati redni broj epizode i sezonu serije.

(7) Obveza iz stavka 5. i 6. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na nakladnike radija.

Članak 24.

(1) Odredbe članaka 19. – 22. primjenjivat će se od 1. listopada 2010., do kada su svi pružatelji audio i audiovizualnih medijskih usluga, koji emitiraju nagradna natjecanja, dužni ishoditi potrebne suglasnosti.

(2) Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o načinu postupanja nakladnika televizijske djelatnosti radi zaštite maloljetnika (»Narodne novine«, broj 130/08).

(3) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog (8) dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:

612-10/10-01/0033

Urbroj:

567-02/10-01

Zagreb, 11. svibnja 2010.

Ravnatelj
Agencije
Predsjednik
Vijeća
Zdenko Ljevak,
dipl. ing., v. r.